

VELFÆRDSMINISTERIET

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

KFI/ J.nr. 2007-6675

Folketingets Socialudvalg

Dato:

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 4. december 2007 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 20 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 20:

”Ministeren bedes udarbejde en redegørelse for hjælpen til kriseramte mænd og deres børn, som giver et landsdækkende overblik over udviklingen de seneste fem år vedrørende bl.a. antallet af kriseramte mænd, antallet af krisecentre og overnatningspladser til mænd og deres børn, udnyttelsen af kapaciteten (hvor mange overnatninger m.v.), telefoniske og fysiske henvendelser fra mænd til krisecentrene for mænd og til de sociale døgnvagter samt øvrige data, som kan være relevante i denne sammenhæng.”

Svar:

Velfærdsministeriet har anmodet Styrelsen for Social Service om at undersøge den landsdækkende indsats for kriseramte mænd og deres børn og udviklingen i de seneste fem år. Styrelsen for Social Service har således inden for de givne tidsmæssige rammer rettet henvendelse til en række private rådgivninger og krisecentre på landsplan, samt til den sociale døgnvagt i København med henblik på besvarelse af spørgsmålene. Det har generelt ikke været muligt at få statistiske oplysninger fem år tilbage ved henvendelserne til tilbuddene. De oplyste data gengives.

Antallet af kriseramte mænd

Der findes ikke et samlet tal for omfanget af kriseramte mænd, ikke mindst fordi definitionen er meget bred. Det er dog muligt at finde tal, der kan give nogle indikationer på omfanget af fænomenet, jf. mandeforsker Kenneth Reinecke, Center for Ligestillingsforskning RUC, rapporten ”Mand”.

Skilsmisser

I 2006 blev 14.343 ægtepar skilt. Skilsmisseprocenten for arbejdsløse mænd er langt højere end for mænd i beskæftigelse. Ofte er det kvinden, der beholder børnene, hvilket kan medføre krisereaktioner for manden. Det er ikke muligt at opstille estimater om forekomsten af kriseramte mænd i forbindelse med skilsmisse, men det er velbeskrevet, at skilsmisser kan være en udløsende faktor for mænds sociale derouter.

Psykiske problemer og lidelser

En Ph.d. afhandling af læge Lis Raabæk Olsen fra 2006 viser, at forekomsten af depression formentlig er lige så udbredt blandt mænd som blandt kvinder, selv om kun halvt så mange mænd bliver behandlet for sygdommen. Det anslås, at 70.000 mænd kan lide af en depression, men kun et fåtal er i behandling. Afhandlingen viser i lighed med eksisterende viden, at mænd har tendens til at skjule depressioner og selvmedicinerer sig med alkohol eller narkotika. Fra studier foretaget af professor Per Bech fra Hillerød Sygehus vides det, at mænds reaktioner på depression er meget mere aggressive end kvinders, hvilket kunne indikere, at voldsstatistikkerne og behandlingssteder for voldsudøvende mænd ville kunne give indikatorer til et estimat af omfanget af mænd i krise.

Antallet af krisecentre og overnatningspladser

Der eksisterer på landsplan tre krisecentre, der modtager mænd i krise (i København, Horsens og Fredericia). Kun i Mandecentret i København er det muligt at medbringe børn, dog kun i begrænset omfang. Der er på Mandecentret ikke plads til børn i en længere periode, som det kendes fra kvindekrisecentrene. Dog er samvær over eksempelvis en weekend eller en uge muligt, ligesom det er muligt at bruge stedet til samvær i dagtimerne uden at være indskrevet som beboer.

Tilbuddene i Horsens og Fredericia er udelukkende baseret på frivillig arbejdskraft og er ikke indrettet sådan, at børn kan medbringes. Det oplyses dog, at man ved særlige lejligheder har haft fædre med børn boende, men at der formelt ikke er kapacitet til dette, og at det ikke betragtes som hensigtsmæssigt.

Navn	Adresse	Antal pladser	Børn
Mandecentret	Overgaden Neden Vandet 17 1414 København K.	24	Samvær
Mandekrisecentret	Vimmelskafte 20 8700 Horsens	4	Nej
Stedet - Center for mænd i krise	Oldenborggade 11, 2. th. 7000 Fredericia	4	Nej

Derudover findes der en række boformer omfattet af § 109 og § 110 i Lov om social service. Nogle af disse fungerer både som kvindekrisecentre og som botilbud, og kan tilbyde støtte til henholdsvis kvinder (evt. ledsaget af børn) udsat for vold og til personer (inklusive mænd) med særlige sociale

problemer. Nogle er kommunalt drevet og finansieret, mens andre tilhører den frivillige sektor, og har en driftsoverenskomst med kommunen. Det vides ikke, hvor mange sådanne botilbud, som findes på landsplan.

På § 110 boformer (forsorgshjem) rettet mod hjemløse kan der ikke indskrives børn. Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH) oplyser, at indskrivningen af ”almindelige” kriseramte mænd på boformerne kun sker som yderste nødløsning, men at det forekommer.

Udnyttelse af kapaciteten

De to krisecentre for mænd i Horsens og Fredericia rapporterer at være så godt som fuldt belagt året rundt, mens Mandecentret i København løbende har ledig kapacitet. Dette tilskrives dog det faktum, at centret først fra 24. maj 2007 har kunnet tilbyde de kriseramte mænd midlertidigt ophold.

Telefoniske og personlige henvendelser

Mandekrisecentret i Horsens for mænd angiver at have ca. 1.000 henvendelser om året, og at antallet af henvendelser er støt stigende.

Krisecentret Stedet i Fredericia har, grundet den korte frist, ikke haft mulighed for at fremskaffe tal for henvendelserne.

Mandecentret i København angiver at have haft ca. 200 henvendelser siden åbningen af de nye lokaler, 24. maj 2007.

Den Sociale Døgnvagt, København får årligt godt 3000 henvendelser vedrørende børnefamilier. Der føres ikke specifik statistik over antallet af mænd, der henvender sig i forbindelse med krise, men det oplyses, at dette forekommer. Dog er mange henvendelser fra mænd relateret til børn, herunder henvendelser om samværsproblemer og i forbindelse med samlivsproblemer. Den Sociale Døgnvagt i København har ikke specifikke tilbud til mænd i krise, men hovedparten af dem henvises til herbergerne.

Øvrige rådgivningstilbud

Udover de beskrevne tilbud findes der en række interesseorganisationer, som tilbyder rådgivning, eksempelvis Foreningen Far, der angiver på deres hjemmeside at modtage 3000 henvendelser årligt.

I frivilligt regi findes også rådgivninger, men flere af dem er lukket i de senere år som følge af manglende økonomiske og ”personalemæssige” ressourcer. Dette gælder således for rådgivninger i Ålborg, Odense og København. Dog er Manderådgivningen Vestjylland i Herning nyligt genåbnet efter at have været nedlagt i forbindelse med strukturreformen. Midler fra Velfærdsministeriet har sikret rådgivningen frem til og med år 2010.

Karen Jespersen

/ Frode Svendsen